

Informatie - Spelregels – Spelregelboek Rolstoelhockey

INDEX:

REGEL ÈÈN: HET SPEL

Artikel 1: Definitie

REGEL TWEE: HET SPEELVELD

Artikel 2: Afmetingen

Artikel 3: Begrenzing

Artikel 4: Belijning

Artikel 5: Het doel

REGEL DRIE: HET SPELMATERIAAL

Artikel 6: De bal

Artikel 7: De stick

Artikel 8: De rolstoel

Artikel 9: De wedstrijdtrusting

REGEL VIER: BETREFFENDE BAL EN STICK

Artikel 10: Het spelen van de bal

Artikel 11: De hoogte van de bal

Artikel 12: Het gebruik van de stick

REGEL VIJF: SPELERS, WISSELS EN COACHES

Artikel 13: Teams

Artikel 14: Wissels

Artikel 15: Coaches

REGEL ZES: WEDSTRIJDLEIDERS EN HUN TAAK

Artikel 16: Scheidsrechters

Artikel 17: Taken en bevoegdheden van de hoofdscheidsrechter

Artikel 18: Taken en bevoegdheden van beide scheidsrechters

Artikel 19: Taak van de scorer

REGEL ZEVEN: BEPALINGEN BETREFFENDE DE TIJD

Artikel 20: Speeltijd

Artikel 21: De tijd gaat in(time-in)

Artikel 22: De bal is in het spel

Artikel 23: Het spel is dood

Artikel 24: Time-out

Artikel 25: Belaste time-out

REGEL ACHT: REGELS BETREFFENDE HET SPEL

Artikel 26: Het begin van de wedstrijd
Artikel 27: Doelpunt
Artikel 28: Strafbal
Artikel 29: Vrije bal
Artikel 30: Scheidsrechtersbal
Artikel 31: Keepersbal
Artikel 32: Uitbal
Artikel 33: Bal-vaste-situatie
Artikel 34: Drie-seconde-regel
Artikel 35: Doelgebiedsregel

REGEL NEGEN: OVETREDINGEN

Artikel 36: Overtredingen
Artikel 37: Grove opzettelijke overtredingen
Artikel 38: Persoonlijk contact

TOELICHTEN OP REGELS

REGEL ACHT: OVERTEDINGEN (Artikel 38: Persoonlijk contact)

- **REGEL ÉÉN: HET SPEL**

Artikel 1: Definitie

Elektrisch rolstoelhockey wordt gespeeld door twee teams van ieder 4 veldspelers en 1 keeper (doelverdediger).

De beoefenaars van elektrisch rolstoelhockey zijn aangewezen op het dagelijks gebruik van een elektrische rolstoel en/of zijn voor deze sport afhankelijk van een elektrische rolstoel. Het doel van elk team is de bal in het doel van de tegenstander te doen belanden en het andere team te verhinderen de bal te onderscheppen of een doelpunt te maken.

- **REGEL TWEE: HET SPEELVELD**

Artikel 2: Afmetingen

Het speelveld is een rechthoekig, hard en glad oppervlak zonder obstakels en moet als ideale maat 24 m lang en 14 m breed zijn. Afwijkingen zijn toegestaan met als minimum 23 m lang en 13 m breed en als maximum 26 m lang en 16 m breed.

Artikel 3: Begrenzing

Zowel zij- als achterlijnen dienen begrensd te worden door balken met een minimale hoogte van 10 cm en moeten aan de binnenzijde van het speelveld een hoek van 80 tot 90 graden vormen met de speelvloer.

Opmerking:

Wordt het veld aan één of meerdere zijde(n) begrensd door een muur, dan is dat toegestaan, mits deze obstakelvrij is. Bij centraal georganiseerde competitieronden, is een achterlijnbeperking met Zweedse banken ook toegestaan.

Artikel 4: Belijning (zie Figuur 1)

Toelichting:

Het gebied tussen de 7-meterlijn en achterlijn heet het 7-metergebied. Op twee meter afstand van de 7-meter- en middenlijn bevinden zich aan weerszijden korte lijnen t.b.v. de scheidsrechtersbal. Het gearceerde deel voor het doel heet het doelgebied, en is een halve cirkel met een radius van 1,50m gerekend vanaf het middelpunt van de doellijn

Artikel 5: Het doel (zie Figuur 2)

Toelichting:

De doelbreedte bedraagt 220 cm, gemeten vanaf de binnenkant van de doelpalen. Doelpalen en dwarsligger bestaan uit balkjes van 5 bij 5 cm. De afstand speelvlak- onderkant dwarsligger bedraagt 20 cm. De antennes, bevestigd aan de zijkanten van het doel, zijn 150 cm hoog, zodat doelverdedigers zich kunnen oriënteren. De achterbalk van het doel moet worden voorzien van snelheidsdempend materiaal. De doellijn heeft een breedte van 4,5 cm. De doelnetten moeten stevig aan de doelpalen en dwarsligger bevestigd zijn. De mazen van de doelnetten moeten zodanig zijn dat de bal er niet doorheen kan.

• REGEL DRIE: HET SPEELMATERIAAL

Artikel 6: De bal

Er wordt gespeeld met een kunststof gatenbal. De omtrek van de bal bedraagt minimaal 22,4 cm en maximaal 23,5 cm.

Artikel 7: De stick

7.a.: Stick in de hand.

De stick moet een steel hebben, die geen gevaar oplevert doordat de stick bijvoorbeeld gaat splinteren of breken. Het speelvlak van de stick mag niet langer dan 25 cm zijn en mag geen scherpe of gevaarlijke kanten hebben.

7.b.: T-stick (stick aan de rolstoel).

Het speelvlak van de stick dient van een kunststof uitvoering te zijn met een maximale lengte van 30 cm (zie Figuur 3) en een maximale hoogte van 10 cm.

Het speelvlak van de stick aan de rolstoel mag worden voorzien van **één paar** zogenaamde zijvleugeltjes, die in een hoek tussen 75 en 90 graden aan het middenblad bevestigd moeten zijn. **Zijvleugeltjes zijn rechte vlakken**, die niet hoger mogen zijn dan 10 cm, terwijl per vleugel de lengte eveneens de 10 cm niet mag overschrijden. **De zijvleugeltjes mogen aan het uiteinde (maximaal 2 cm) worden omgebogen**, echter niet meer dan 45 graden. De zijvleugeltjes mogen op iedere plaats aan het middenblad bevestigd worden.

De stick mag aan iedere plaats van de rolstoel bevestigd worden, waarbij de afstand van de voorkant van het speelvlak tot aan de voorkant van de rolstoel niet meer dan 50 cm mag bedragen.

Opmerking:

Als "voorkant" van een rolstoel wordt gezien de loodrechte lijn van het verste punt van de rolstoel tot op de grond.

Het is toegestaan dat een stick aan de rolstoel voorzien is van een elektrisch mechanisme, als hiermee de maximale afmetingen niet worden overschreden.

Afwijkingen in de artikelen 7.a. en 7.b. zijn toegestaan, mits daarvoor dispensatie is aangevraagd bij de competitieleiding; deze dispensatie dient bij wedstrijden aan de scheidsrechters getoond te worden.

Straf:

Een speler met een onreglementaire stick wordt door de hoofdscheidsrechter uit het veld gezonden.

Artikel 8: De rolstoel

De rolstoel dient een elektrisch aangedreven rolstoel te zijn. De rolstoel mag geen scherpe, uitstekende delen hebben. Onder de rolstoel mogen geen onnodige obstakels bevestigd zijn, die de bal tegen kunnen houden. De rolstoel dient over een dusdanige snelheid en stabiliteit te beschikken dat elke beweging veilig uitgevoerd kan worden.

Straf:

Een speler in een rolstoel die niet aan bovenstaande omschrijvingen voldoet, wordt door de hoofdscheidsrechter, na een waarschuwing, uit het veld gezonden.

Artikel 9: Wedstrijd uitrusting

Bij een wedstrijd dient een scorebord en een wedstrijdklok aanwezig te zijn, die zich op een tafel ter hoogte van de middenlijn bevinden. De scorer (zie artikel 19) is verantwoordelijk voor de bediening. Tevens dient de scorer in het bezit te zijn van een stopwatch om de tijdstraffen en de belaste time-outs bij te houden en een bel om de scheidsrechter op de hoogte te stellen.

• **REGEL VIER: REGELS BETREFFENDE BAL EN STICK**

Artikel 10: Het spelen van de bal

De bal wordt met de stick of de wielen gespeeld en mag in iedere richting worden overgespeeld.

Straf:

Een speler mag niet:

De bal oppakken, schoppen, gooien, met het lichaam meenemen anders dan met de stick of de wielen.

De bal opzettelijk plat rijden vrije bal: wanneer de overtreding opzettelijk plaats vindt buiten het eigen 7-metergebied.

Vrije bal:

Wanneer de overtreding opzettelijk plaats vindt buiten het eigen 7-metergebied.

Strafbal:

Wanneer de overtreding opzettelijk plaats vindt binnen het eigen 7-metergebied.

Artikel 11: De hoogte van de bal

De bal moet in principe over de grond worden gespeeld. Incidentele ballen door de lucht zijn toegestaan, maar mogen niet hoger dan 20 cm van de grond komen.

Straf:

Vrije bal:

Wanneer de bal hoger dan 20cm. gespeeld wordt door rolstoel of stick.

Strafbal:

Wanneer de bal opzettelijk hoger dan 20cm gespeeld wordt door een speler binnen het eigen 7-metergebied.

Keeperbal:

Wanneer de bal hoger dan 20cm. gespeeld wordt en in het doel gaat. Een eventueel doelpunt telt niet.

Scheidsrechtersbal:

Wanneer de bal hoger dan 20cm. van de grond komt doordat twee tegenstanders de bal gelijkspelen.

Artikel 12: Het gebruik van de stick

Een speler mag niet:

Zijn stick opzettelijk laten vallen

De stick van een tegenstander opzettelijk uit de handen rijden, tegenhouden of opwippen

De stick dusdanig hoog ophalen op een wijze die gevaarlijk, intimiderend of hinderlijk is voor de tegenstander

Straf:

Vrije bal:

Wanneer de overtreding buiten het eigen 7-metergebied plaatsvindt

Strafbal:

Wanneer de overtreding binnen het eigen 7-metergebied plaatsvindt

- **REGEL VIJF: SPELER, WISSELS EN COACHES**

Artikel 13: Teams

Ieder team mag uit maximaal 10 spelers bestaan: tijdens het spel 4 veldspelers en een keeper, met daarnaast maximaal 5 wisselers.

Alle spelers van een team dienen een speelshirt van dezelfde kleur te dragen, uitgezonderd het shirt van de keeper, dat een afwijkende kleur mag hebben.

Wanneer twee teams speelshirts van dezelfde kleur dragen dient het als tweede genoemde team op het wedstrijdformulier zich anders te onderscheiden d.m.v. partijlinten, hesjes e.d., dit ter beoordeling van de scheidsrechter.

Aanvoerder:

Elk team moet een aanvoerder hebben. Deze vertegenwoordigt zijn team. Hij mag een scheidsrechter aanspreken over uitleg van de regels of om noodzakelijke inlichtingen te verkrijgen, mits dit op een beleefde manier gebeurt.

Als hij het veld verlaat, moet de aanvoerder de hoofdscheidsrechter meedelen welke speler hem tijdens zijn afwezigheid vervangt.

Doelverdediger:

De doelverdediger (keeper) mag uitsluitend aan het spel deelnemen met de stick aan de rolstoel bevestigd of geheel zonder stick.

Artikel 14: Wissels

Ieder team mag over maximaal 5 wisselers beschikken. De wisselers dienen zich buiten het speelveld op te stellen aan de zijlijn tussen achterlijn en 7-meterlijn van de verdedigingshelft.

Een speler die gewisseld moet worden, wordt door zijn coach(of diens vervanger) aangemeld bij de scorer of diens vervanger: de hoofdscheidsrechter.

De scorer geeft, onmiddellijk als het spel dood is, de wissel door aan de hoofdscheidsrechter, door middel van een signaal. De hoofdscheidsrechter staat de wissel toe na het fluitsignaal voor een vrije bal, scheidsrechtersbal, uitbal, doelpunt, blessure of rolstoeldefect.

De coach mag onbeperkt spelers wisselen, op dode spelmomenten. De wissel dient uitgevoerd te worden in de hoek van het speelveld bij de eigen achterlijn. De wissel dient zo snel mogelijk uitgevoerd te worden, dit ter beoordeling van de scheidsrechter. Wanneer de wisselers zich opgesteld heeft, wordt het spel hervat met hetgeen waarvoor de scheidsrechter heeft gefloten.

Als een defect aan een rolstoel niet binnen 1 minuut hersteld kan worden, dient de betreffende speler gewisseld te worden, zodat het spel verder kan gaan.

Straf:

Vrije bal:

Op het midden van de middenlijn

Artikel 15: Coaches

De coach, of een speler die deze taak op zich genomen heeft, is verantwoordelijk voor:

- Het controleren van de namen van de spelers op het wedstrijdformulier, vóór de vastgestelde aanvang van de wedstrijd
- Het juiste aantal spelers op het veld
- Het aanvragen van de wissels bij de scorer
- Het aanvragen van een belaste time-out bij de scorer

- **REGEL ZES: WEDSTRIJDLEIDERS EN HUN TAAK**

Artikel 16: Scheidsrechters

Een wedstrijd wordt geleid door twee scheidsrechters; een hoofdscheidsrechter en een tweede scheidsrechter. Zij zijn beide verantwoordelijk voor een doel. In de rust wisselen zij niet van speelhelte. Wel kunnen beide scheidsrechters fluiten voor ALLE overtredingen. Beide scheidsrechters worden bijgestaan door een scorer (taken: zie artikel 19). Beide scheidsrechters mogen op geen enkele wijze aan de partijen gebonden zijn. Het tenue van de scheidsrechters moet minimaal bestaan uit sportschoenen en een wit shirt.

Artikel 17: Taken en bevoegdheden van de hoofdscheidsrechter

De hoofdscheidsrechter moet al het materiaal controleren en goedkeuren. Hieronder vallen:

- Het controleren van de rolstoel op eventueel gevaarlijk uitstekende delen
- Controleren of de doelen voldoen aan het omschrevene in artikel 5
- Controleren of de sticks voldoen aan het omschrevene in artikel 7
- Controleren of de rolstoelen voldoen aan het omschrevene in artikel 8
- Controleren of de wedstrijduitrusting voldoet aan het omschrevene in artikel 9
- De hoofdscheidsrechter is bevoegd te beslissen in alle gevallen waarin de regels niet voorzien

Artikel 18: Taken en bevoegdheden van beide scheidsrechters

De scheidsrechters moeten de wedstrijd overeenkomstig de regels leiden. Dit houdt in:

- Door middel van tossen tussen beide aanvoerders bepalen welke ploeg mag beginnen
- Vaststellen of er een geldig doelpunt gemaakt wordt
- Het geven van straffen
- Het geven van het teken dat wissels mogen plaatsvinden
- Het geven van het teken dat een belaste time-out mag plaatsvinden
- Het geven van het teken dat een uit het veld gezonden speler weer aan het spel deel mag nemen
- Spelers erop wijzen dat zij de bal onbespeelbaar maken en dat de 3-seconden-regel ingaat (zie artikel 34). Daarbij telt hij de seconden hardop
- Het bijhouden van de speeltijd, mits dit niet centraal geregeld wordt
- De stand controleren en goedkeuren

Dit houdt verder in, fluiten bij:

Het begin en eind van iedere speelhelte

Het geven/nemen van een scheidsrechtersbal
Het geven/nemen van een keepersbal
Het geven/nemen van een vrije bal
Het geven/nemen van een strafbal
Het uitgaan van een bal
Het innemen van de bal, nadat deze uit het veld is geweest
Het constateren van een doelpunt
Het uitnemen van de bal door een ploeg waartegen het doelpunt is gemaakt
Het constateren van een defect aan de rolstoel
Het constateren van het ontstaan van een blessure en het invoeren van hulp bij de behandeling hiervan
Het betreden van het speelveld door een toeschouwer

Opmerkingen:

Het aangeven van de scorestand op het scorebord, waarbij de scores aangegeven worden aan de zijde waar de scorende ploeg zijn verdedigingshelft heeft. Na de rust wisselt de stand op het scorebord.

Het bijhouden van de straf tijd van een tijdelijk uit het veld gezonden speler. Als de straf tijd om is, geeft de scorer het signaal aan de scheidsrechter dat de bestrafte speler weer aan het spel mag deel nemen.

Het bijhouden van de tijd van een belaste time-out. Als de tijd om is geeft de scorer de scheidsrechters een signaal dat het spel hervat moet worden.

• **REGEL ZEVEN BEPALINGEN BETREFFENDE DE TIJD**

Artikel 20: Speeltijd

De wedstrijd bestaat uit twee helften van 20 minuten, met daartussen een pauze van 10 minuten. Op aanvraag vóór de wedstrijd is de pauze uit te breiden naar 15 minuten

Artikel 21: De tijd gaat in (time-in)

De wedstrijdklok wordt na het signaal van de scheidsrechter ingeschakeld:

Bij het begin van elke speelhelft of verlenging

Nadat het time-out is geweest

Artikel 22: De bal is in het spel

De bal komt in het spel(is in het spel) als de scheidsrechter het signaal geeft dat het spel begint of hervat wordt met een beginbal, scheidsrechtersbal, innemen van een uitbal, keeperbal, vrije bal of strafbal

Artikel 23: Het spel is dood

Het spel wordt dood (is dood) wanneer de scheidsrechter het signaal geeft voor:

Een doelpunt

Een uitbal

Een bal-vast-situatie

Een overtreding

Een rolstoeldefect

Een blessure

Het einde van een speelhelft of verlenging.

Artikel 24: Time-out:

Time-out vindt plaats en de wedstrijdklok wordt stopgezet, wanneer er sprake is van en de scheidsrechter het teken geeft voor:

Een belaste time-out

Een rolstoeldefect

Een blessure

Een spelerswissel

Een strafbal
Onderbreking van het spel voor het wegzenden van een speler
Abnormaal oponthoud bij spelhervatting van het spel

Artikel 25: Belaste time-out

Gedurende elke speelhelpt mag aan ieder team 1 belaste time-out worden toegestaan. De duur van een belaste time-out bedraagt maximaal 1 minuut. Een ongebruikte belaste time-out mag niet naar een volgende speelhelpt worden overgedragen.

Een coach heeft het recht een belaste time-out bij de scorer aan te vragen.

De scorer moet, tijdens het eerstvolgende dode spelmoment, de hoofdscheidsrechter een teken geven dat er een belaste time-out is aangevraagd, waarna deze wordt toegekend.

Bij een belaste time-out moet de scorer de tijd van de belaste time-out opnemen en wanneer de tijd verstreken is, dient hij de hoofdscheidsrechter een teken te geven. Wanneer het team dat de belaste time-out heeft aangevraagd speelklaar is voor het einde van de belaste time-out, heeft de hoofdscheidsrechter de bevoegdheid om het spel onmiddellijk te hervatten.

Er mag geen belaste time-out worden gegeven in de laatste 2 minuten van de wedstrijd.

Het spel wordt hervat met hetgeen waarvoor het spel is dood gelegd.

- **REGEL ACHT REGELS BETREFFENDE HET SPEL**

Artikel 26: Het begin van de wedstrijd

De wedstrijd begint met het uitnemen van de bal door het team dat de toss gewonnen heeft, op het midden van de middenlijn. Het team dat de toss gewonnen heeft, heeft de doelkeuze.

De tegenstanders staan tot het moment dat de scheidsrechter het beginsignaal geeft, achter de eigen 7-meterlijn opgesteld.

Straf:

Vrije bal:

Bij het herhaaldelijk niet achter de 7-meterlijn opgesteld staan.

De speler die de beginbal neemt, moet de bal afspelen en mag de bal niet opnieuw spelen, totdat deze door een andere speler is aangeraakt.

Straf:

Vrije bal:

Op het midden van de middenlijn

Na de rust wisselen de teams van speelhelpt en wordt de beginbal genomen door het andere team dan het team dat de eerste helpt begonnen is.

De wedstrijd kan niet beginnen zolang één van beide teams niet met minimaal 4 en maximaal 5 spelers op het veld aanwezig is, gereed om te spelen. Als het ingebreke zijnde team 15 minuten na aanvangstijd niet aanwezig is, wint het andere team de wedstrijd reglementair.

Artikel 27: Doelpunt

Een doelpunt wordt gemaakt indien de bal in zijn geheel de doellijn is gepasseerd. De bal dient dan wel op de speelhelft, inclusief middenlijn waar zich dit doel bevindt, als laatste te zijn aangeraakt door een stick of rolstoel van een speler.

Een doelpunt telt voor 1 punt.

Een doelpunt, rechtstreeks gemaakt door een team vanaf eigen helft, telt niet.

Een doelpunt, gemaakt door een speler die zich op enige wijze in het doelgebied van de tegenstander bevindt, telt niet

Een eigen doelpunt telt altijd, ongeacht van welke plaats geschoten wordt.

Straf:

Vrije bal:

Op het midden van de middenlijn.

Artikel 28: Strafbal

Een strafbal wordt aan de tegenstander toegekend wanneer een speler binnen het eigen 7-metergebied een opzettelijke overtreding begaat.

Uitvoering:

Waar:

De strafbal wordt genomen vanaf het midden van de 7-meterlijn (dit is op 5 meter afstand van het doel).

Wie:

De strafbal mag door iedere willekeurige speler van de partij aan wie de strafbal is toegekend genomen worden, mits deze op het moment van toekenning in het veld stond.

De strafbal wordt verdedigd door de doelverdediger, die op het moment van toekenning als zodanig functioneerde.

Alle andere spelers staan achter de 7-meterlijn en op een afstand van 2 meter van de nemer van de strafbal, totdat de scheidsrechter het fluitsignaal van uitvoering heeft gegeven.

Hoe:

Nadat de scheidsrechter het fluitsignaal hiertoe gegeven heeft, dient de nemer van de strafbal deze zo snel mogelijk uit te voeren.

Aanrijden om de bal te kunnen spelen, is toegestaan.

De speler die de strafbal neemt, moet de bal naar voren spelen. Hij mag de bal niet opnieuw raken, voordat deze door een andere speler, de doelverdediger, doelpaal of balken van de veldbegrenzing geraakt is.

Straf:

Keeperbal :

Een eventueel gemaakt doelpunt telt niet.

De verdedigende partij mag direct na het nemen van de strafbal inrijden en proberen de bal te spelen.

De doelverdediger dient op het moment van uitvoering met tenminste één wiel op maximaal 30 cm afstand van de doellijn te staan en mag zijn rolstoel tot aan het moment

dat de bal door de nemer van de strafbal geslagen is, niet verplaatsen.

Straf:

Strafbal:

Wordt opnieuw toegekend.

Artikel 29: Vrije bal

Een vrije bal wordt aan de tegenstander toegekend, wanneer een speler van de andere partij een overtreding begaat, die niet met een strafbal wordt bestraft.

Waar:

Een vrije bal binnen het 7-metergebied wordt genomen op het midden van de 7-meterlijn, daarbuiten op de plaats van de overtreding.

Wie:

Een vrije bal mag door iedere willekeurige speler van de partij aan wie de vrije bal is toegekend, genomen worden.

Hoe:

Op het moment dat de vrije bal genomen wordt, moet de bal stilliggen. De speler die de vrije bal neemt, moet deze afspelen en mag de bal niet opnieuw spelen, voordat een medespeler of tegenstander de bal geraakt heeft.

Straf:

Vrije bal:

Op de plaats van de overtreding.

Alle spelers van de tegenpartij moeten tot het moment dat de vrije bal genomen is, op minimaal 2 meter afstand van de bal blijven.

Straf:

Vrije bal:

Wordt opnieuw toegekend.

Alle vrije ballen die op de 7-meterlijn van de tegenstander genomen moeten worden, zijn indirect: hieruit kan niet gescoord worden, voordat een medespeler of tegenstander de bal met zijn stick of rolstoel aangeraakt heeft.

Alle vrije ballen die buiten het 7-metergebied genomen worden, zijn direct: hieruit kan ineens gescoord worden met inachtneming van artikel 27.

Artikel 30: Scheidsrechtersbal

Een scheidsrechtersbal wordt gegeven om het spel te hervatten:

Wanneer de scheidsrechter dit wegens een plotseling optredend defect aan een rolstoel en/of een blessure van een speler of om een andere reden dan een fout of overtreding heeft onderbroken.

Wanneer twee tegenstanders gelijktijdig een overtreding tegen elkaar begaan.

Wanneer de doelverdediger buiten het eigen doelgebied doch binnen het eigen 7-metergebied de bal langer dan 3 seconden onder zijn rolstoel houdt, of langer dan 3 seconden onbespeelbaar maakt door de positie van zijn rolstoel en/of stick. (zie artikel 34).

Wanneer de bal onopzettelijk plat gereden wordt
Wanneer er sprake is van een bal-vast-situatie (zie artikel 33)
Wanneer de bal onopzettelijk langer dan 3 seconden onbespeelbaar wordt
gemaakt door een veldspeler.

Uitvoering:

Waar:

Op het midden van de 7-meterlijn wanneer een scheidsrechtersbal is toegekend binnen het 7-metergebied.

Op het midden van de middenlijn wanneer een scheidsrechtersbal is toegekend buiten het 7-metergebied.

Wie:

De scheidsrechtersbal wordt uitgevoerd door een willekeurige speler van iedere partij. Alle andere spelers blijven op minimaal 2 meter afstand van de bal en van de spelers die de scheidsrechtersbal nemen, totdat de bal gespeeld is.

Hoe:

Beide nemers van de scheidsrechtersbal staan met de voorwielen op minimaal 2 meter afstand van de bal, aan die kant van het veld die het dichtst bij het eigen doel is. De afstand is aangegeven door korte lijnen.

Op het fluitsignaal van de scheidsrechter mogen beide spelers op de bal toe rijden en deze spelen. De bal hoeft niet afgespeeld te worden.

Te vroeg inrijden is een overtreding.

Straf:

Scheidsrechtersbal:

Dient opnieuw uitgevoerd te worden.

Vrije bal:

Bij herhaalde overtreding.

Artikel 31: Keeperbal

Een keeperbal wordt aan de keeper toegekend, wanneer de bal langer dan 3 seconden binnen het eigen doelgebied, inclusief de doellijn en de doelgebiedslijn, blijft liggen (zie tekening blz. 3).

Waar:

Een keeperbal wordt genomen op een willekeurige plaats op de doelgebiedslijn.

Wie:

Een keeperbal wordt genomen door de keeper. In het geval de keeper zonder stick speelt, is het toegestaan dat een medespeler de keeperbal neemt. Alleen voor het nemen van de keeperbal mag deze speler zich opstellen in het doelgebied.

Hoe:

Op het moment dat de keeperbal genomen wordt, moet de bal stilliggen. De speler die de keeperbal neemt, moet deze afspelen en mag de bal niet opnieuw spelen, voordat een medespeler of tegenstander de bal geraakt heeft.

Op het moment dat de keeperbal wordt genomen staan alle tegenstanders op minimaal 3

meter afstand van de nemer van de keeperbal tot het moment dat de bal gespeeld is.

Straf:

Keeperbal:

Wordt opnieuw toegekend.

Artikel 32: Uitbal

De bal is uit, wanneer deze:

- a. Over de zijlijnbegrenzing buiten het 7-meter-gebied gespeeld wordt
- b. Over de zijlijnbegrenzing binnen het 7-meter-gebied gespeeld wordt
- c. Over de achterlijnbegrenzing gespeeld wordt.

Straf:

Vrije bal:

Wordt toegekend aan de tegenpartij van de speler die de bal het laatst heeft aangeraakt voordat deze buiten het speelveld raakte:

in geval a:

Op de plaats waar de bal over de zijlijnbegrenzing gespeeld werd 1 meter uit de kant.

in geval b:

Op de 7-meterlijn 1 meter uit de kant.

in geval c:

Op de 7-meterlijn overeenkomstig de plaats waar de bal over de achterlijn-begrenzing ging.

Wanneer de bal opzettelijk door een speler binnen het eigen 7-metergebied wordt uitgespeeld, is dit een opzettelijke overtreding.

Straf:

Strafbal:

Voor de tegenpartij.

Artikel 33: Bal-vast-situatie:

Er is sprake van een bal-vast-situatie, wanneer de bal onbespeelbaar wordt, doordat deze:

- In een rolstoel geslagen wordt en daar blijft liggen
- Vast tussen de spaken komt te zitten
- Tussen twee spelers in blijft liggen, zonder dat beide spelers de bal kunnen spelen.
- Onopzettelijk plat gereden wordt

De bal wordt middels een scheidsrechtersbal weer in het spel gebracht.

Artikel 34: Drie-seconden-regel:

Een veldspeler mag de bal niet langer dan 3 seconden onbespeelbaar maken door de positie van zijn rolstoel en/of stick.

De scheidsrechter dient de betreffende speler erop merkzaam te maken, dat deze de bal onbespeelbaar maakt en geeft door middel van een opgestoken hand aan dat de 3 seconden regel ingaat (zie signalen scheidsrechters).

Straf:

Strafbal:

Wanneer de bal binnen het eigen 7-metergebied opzettelijk langer dan 3 seconden onbespeelbaar gemaakt wordt.

Vrije bal:

Wanneer de bal buiten het eigen 7-metergebied langer dan 3 seconden onbespeelbaar gemaakt wordt Tegenpartij.

Scheidsrechtersbal: Wanneer de bal onopzettelijk onbespeelbaar gemaakt wordt.

Wanneer de doelvrediger de bal binnen zijn eigen 7-metergebied doch buiten zijn eigen doelgebied langer dan drie seconden onbespeelbaar maakt.

Artikel 35: Doelgebiedsregel

Het is niet toegestaan dat een speler(m.u.v. de keeper van de verdedigende partij) zich op enige wijze in het doelgebied (inclusief de doelgebiedslijn, zie tekening art. 3) bevindt, ook niet met de hockeystick.

Straf:

Vrije bal:

Wanneer een speler zich in het doelgebied van de tegenstander bevindt

Strafbal:

Wanneer een speler zich op een wijze in het eigen doelgebied bevindt, die hinderlijk en/of nadelig is voor een doelpoging van de tegenpartij.

- **REGEL NEGEN: OVERTREDINGEN**

Artikel 36: Overtredingen

Een overtreding is een inbreuk op de spelregels, welke bestraft dient te worden met het verlies van de bal ten gunste van de tegenstander.

Een overtreding kan zowel onopzettelijk als opzettelijk plaatsvinden.

Artikel 37: Grove opzettelijke overtredingen

Een grove opzettelijke overtreding is een grove inbreuk op de spelregels. Hieronder valt:

- Het opzettelijk persoonlijk contact maken met een tegenstander, met de duidelijke bedoeling deze speler op ongeoorloofde wijze te stoppen

- Het gooien van de stick naar de bal

- Het slaan naar een tegenstander

- Het op onbeschofte wijze benaderen van de scheidsrechters in woord of gebaar

- Het voortdurend aanmerkingen maken op de leiding

- Het in woord en/of gebaar onsportief benaderen van de tegenstander

Straf:

Tijdstraf van 2 minuten + strafbal:

De speler mag niet vervangen worden.

Diskwalificatie:

Bij het herhaaldelijk maken van grove opzettelijke overtredingen. De speler mag niet vervangen worden.

Artikel 38: Persoonlijk contact

Hoewel rolstoelhockey in theorie een "**spel zonder aanraking**" is, is het logisch dat persoonlijk contact nauwelijks vermeden kan worden, wanneer 10 rolstoelen zich met een behoorlijke snelheid bewegen over een beperkte speelruimte.

Indien het persoonlijk contact plaatsvindt als gevolg van een geoorloofde poging de bal

te spelen, dan mag dit contact als toevallig worden beschouwd en behoeft niet bestraft te worden, tenzij de speler waartegen het contact werd begaan er nadeel van ondervindt.

Een speler mag een tegenstander niet hinderen en wegduwen. Evenmin mag hij tegen hem opbotsen, plotseling in zijn baan komen (obstructie), doordringen of afsnijden. Een speler mag op geen enkele wijze een ruwe manier van spelen gebruiken.

Definities:

Hinderen:

Is persoonlijk contact met een tegenstander waardoor diens bewegingsvrijheid wordt belemmerd.

Wegduwen:

Is het contact dat plaatsvindt, als een speler een tegenstander van zijn verplaatsingslijn wegduwt of probeert weg te duwen, door langzaam naar de tegenstander toe af te buigen.

Botsen:

Is het contact maken met een tegenstander, doordat de verplaatsingslijnen elkaar kruisen of doordat plotseling van de verplaatsingslijn afgeweken wordt.

Obstructie:

Is het plotseling in de baan van een tegenstander komen of stil gaan staan, waardoor de tegenstander geen kans meer heeft een botsing te voorkomen. Obstructie is een verdedigende fout.

Doordringen:

Is het contact dat plaatsvindt als een speler, al dan niet in balbezit, nadrukkelijk zijn weg doorzet en daarbij contact maakt met een tegenstander, die een legale verdedigende positie ingenomen heeft. Doordringen is een aanvallende fout.

Afsnijden:

Is het contact maken met een tegenstander doordat bij evenwijdige verplaatsingslijnen een kleine voorsprong of een grotere snelheid van de rolstoel gebruikt wordt om (plotseling) van de verplaatsingslijn af te wijken en voor de tegenstander langs te rijden of naar de bal te reiken, terwijl de tegenstander geen gelegenheid heeft om te ontwijken.

Afschermen:

Is een poging om te voorkomen dat een tegenstander die geen balbezit heeft, een door hem beoogde plaats bereikt.

Blokken:

Is het correct afschermen van een tegenstander door een speler, met de bedoeling een medespeler vrij te spelen.

Een speler die een blok zet heeft de grootste verantwoordelijkheid indien het tot een aanraking komt:

Als hij een positie inneemt zo dicht bij een tegenstander dat duwen of botsen plaats vindt als ;deze een gewone beweging maakt.

Als hij zich zo plotseling in de baan van een in beweging zijnde tegenstander plaatst, dat duwen of botsen onvermijdelijk is.

Een speler die een bal drijft mag niet tegen een tegenstander oprijden noch contact maken met een tegenstander die in zijn weg staat. Evenmin mag hij proberen tussen zijn tegenstanders of een tegenstander en de veldbegrenzing door te drijven, tenzij er een redelijke kans bestaat er zonder aanraking tussendoor te komen. Gaat een drijvende speler, zonder daarbij contact te maken, een tegenstander zover voorbij dat hij een voorsprong heeft dan ligt de grootste verantwoordelijkheid voor een eventueel volgend contact bij de tegenstander. Heeft een drijvende speler een rechte weg voor zich vrij, dan mag hij niet uit die rechte weg worden weggeduwd. Indien echter een tegenstander erin slaagt een correcte verdedigende positie op die weg in te nemen, moet degene die de bal drijft contact vermijden door van richting te veranderen of het drijven te beëindigen.

TOELICHTING OP DE REGELS

Wat hier volgt vult de regels aan maar is geen verandering ervan.

- **REGEL ACHT: OVERTREDINGEN EN STRAFFEN**

Artikel 38: Persoonlijk contact

Vele beslissingen betreffende het persoonlijk contact moeten het resultaat zijn van een oordeel gebaseerd op de volgende grondbeginselen

Iedere speler heeft de plicht op elke mogelijke wijze contact te vermijden.

Elke speler mag een plaats innemen in het veld die niet reeds door een tegenstander bezet is, mits hij bij het innemen van die plaats geen contact maakt en rekening houdt met de elementen tijd en plaats.

Als tengevolge van contact een fout plaats vindt, wordt de fout begaan door de speler die voor het contact verantwoordelijk is.

Het element **tijd** is afhankelijk van de snelheid van de rolstoelen.

Het element **plaats** omvat behalve de positie van de eigen rolstoel, ook de positie van de rolstoelen van medespelers en tegenstanders en de plaats van het doel en de veldbegrenzing.

Samenvoegen van de elementen **tijd** en **plaats** levert de **verplaatsingslijnen** van de spelers op. Een speler kan zich hierbij in voorwaartse of achterwaartse richting verplaatsen.

Bij snijdende verplaatsingslijnen moet een speler zijn tegenstander de gelegenheid geven te stoppen of zijn verplaatsingslijn te veranderen. Bij evenwijdige verplaatsingslijnen moet een speler zijn tegenstander de gelegenheid geven tot voortzetting van de verplaatsingslijn.

Botsen:

Wanneer verplaatsingslijnen elkaar snijden, dreigt het gevaar van botsen.

Een hulpmiddel om te bepalen wie tegen wie opbotst is in de eerste plaats te kijken naar wie het initiatief van de actie heeft genomen, maar daarnaast ook waar de botsing plaatsvindt: degene wiens rolstoel aan de zijkant geraakt wordt, wordt geacht als eerste op die plaats aanwezig te zijn. De speler die de zijkant raakt, begaat de fout. Onder botsen valt ook: het contact maken als in een kleine ruimte waar veel rolstoelen staan, plotseling een draai gemaakt wordt, om b.v. de bal weg te spelen.

Afschermen-Ongeoorloofd afschermen:

Afschermen vindt plaats als een speler probeert een tegenstander, die geen balbezit heeft, te verhinderen een gewenste positie op het veld in te nemen. Afschermen kan toegestaan of verboden zijn: **Toegestaan afschermen** vindt plaats als een speler die een tegenstander wil afschermen, stilstaat of beweegt zonder contact te maken, terwijl de afgeschermdde speler zijn verplaatsingslijn voort kan zetten.

Ongeoorloofd afschermen vindt plaats als een speler die probeert een tegenstander af te schermen, beweegt en er contact ontstaat met de speler die afgeschermd wordt, omdat de speler die afgeschermd wordt geen gelegenheid krijgt om zijn verplaatsingslijn voort te zetten en/of om tijdig tot stilstand te komen. Als dit gebeurt, maakt degene die afschermt zich schuldig aan obstructie en obstructie is een fout.

Als een speler stilstaand een afscherming weet te bereiken in het directe gezichtsveld, hetzij recht vooruit of opzij van de speler die wordt afgeschermd terwijl deze in beweging is en er ontstaat contact, dan is de speler die afgeschermd wordt verantwoordelijk voor dit contact en moet de fout tegen hem gefloten worden.

Bij afschermen buiten het gezichtsveld van de tegenstander mag geen obstructie gepleegd worden.

De speler die afschermt moet erop letten dat de tegenstander genoeg ruimte over heeft om contact te vermijden.

Een afgeschermdde speler op een ongeoorloofde manier aanraken is een fout. Een stilstaande speler kan nooit ongeoorloofd afschermen.

Obstructie:

Een speler die probeert een blok te zetten maakt obstructie indien contact volgt terwijl hij in beweging is en zijn tegenstander stilstaat of zich voor hem terugtrekt. In andere gevallen, wanneer contact plaats vindt tengevolge van een poging om een blok te zetten en beide spelers in beweging zijn, kan elk van hen een fout begaan. In twijfelgevallen ligt de grootste verantwoordelijkheid bij de speler die probeert een blok te zetten.

Blokken is toegestaan mits bij snijdende verplaatsingslijnen obstructie wordt voorkomen en de tegenstander bij evenwijdige verplaatsingslijnen gelegenheid krijgt zijn rechte lijn voort te zetten.

Elke speler moet de gelegenheid krijgen aan het spel deel te nemen.

Bewaking van een speler die balbezit heeft:

De balbezitter dient te verwachten dat hij ten alle tijde verdedigd wordt, ook als dit in een fractie van een seconde gebeurt. Wanneer de verdedigende speler een legale verdedigende positie heeft ingenomen, moeten beide spelers elkaars verplaatsingslijnen in acht nemen: wie plotseling van zijn lijn afwijkt, is verantwoordelijk voor het contact en maakt een fout. Indien de verdediger zijn tegenstander wegdukt, maakt hij de fout als er contact ontstaat. De balbezitter moet echter rekening houden met het element plaats, zodat hij noch bij een stilstaande speler noch bij de veldbegrenzing of het doel door mag dringen: hij is verantwoordelijk voor het contact, omdat hij moet zien dat er geen plaats is, zodat hij moet stoppen of van richting moet veranderen.

Bewaking van een speler die geen balbezit heeft:

Een speler die geen balbezit heeft, heeft het recht zich vrij te bewegen op het speelveld en iedere positie in te nemen, die niet reeds door een andere speler is bezet. Zo'n speler en een tegenstander die hem verdedigt, moeten echter de elementen tijd en plaats in acht nemen. Dit betekent dat spelers, en dit geldt zowel voor spelers die behoren tot het verdedigende team als voor spelers van het aanvallende team, die geen balbezit hebben niet een positie mogen innemen te dicht bij een tegenstander, onafhankelijk van het feit of deze tegenstander beweegt dan wel stilstaat (en de afstand tot de tegenstander is rechtstreeks afhankelijk van diens snelheid). Ook mogen zij niet te snel in de baan van een tegenstander gaan staan, zonder dat deze voldoende tijd of afstand wordt gegund om te stoppen of van richting te veranderen. Indien een speler geen rekening houdt met de elementen tijd en plaats bij het innemen van zijn positie en er treedt contact op, is hij verantwoordelijk voor dit contact en kan een fout tegen hem worden gefloten.

Als een verdedigende speler een legale verdedigende positie heeft ingenomen mag hij zijn tegenstander niet verhinderen hem te passeren door plotseling in de baan van die tegenstander te gaan staan.

Wanneer een verdediger een legale verdedigende positie heeft ingenomen, mag hij zich wegdraaien of achterwaarts verplaatsen om in de baan van zijn tegenstander te blijven. Hij mag zich niet voorwaarts of draaiend naar zijn tegenstander toe bewegen: mocht er contact ontstaan, dan is hij daarvoor verantwoordelijk. Hij dient het element plaats te eerbiedigen, dat betekent in dit geval de afstand tussen zichzelf en zijn tegenstander.